# НАРЕДБА № Н-4 от 1.08.2022 г. за здравните изисквания към устройството и работата на селскостопанските аптеки

Издадена от министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 64 от 9.08.2022 г., **изм. и доп., бр. 64 от 26.07.2023 г.**

**Чл. 1**. С тази наредба се определят здравните изисквания към устройството и работата на селскостопанските аптеки.

**Чл. 2**. (1) (Изм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.) Селскостопанските аптеки не могат да се откриват в обекти за производство и търговия с храни и други обекти с обществено предназначение.
(2) Селскостопанските аптеки се откриват в помещения със самостоятелен вход, разположени на първи надземен етаж, достъпен за посетителите. Осигуряват се съответните условия за достъп и за хората с увреждания.

**Чл. 3**. (Доп. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.) В селскостопанските аптеки могат да се продават само:
1. продукти по чл. 91, ал. 4 от Закона за защита на растенията;
2. торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати;
3. продукти за дезинфекция, дезинсекция и дератизация, които имат издадено разрешение по реда на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси и/или по реда на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ, L 167/1 от 27 юни 2012 г.);
4. (изм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.) лични предпазни средства за работа с продукти за растителна защита, торове и биоциди;
5. (изм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.) инструменти, пособия, приспособления, третирани семена за посев и материали, свързани с производството на селскостопанска продукция и приложението на продукти за растителна защита, торове и биоциди.

**Чл. 4**. Помещенията и обзавеждането на селскостопанската аптека трябва да отговарят на здравните изисквания, посочени в приложението.

**Чл. 5**. (1) (Изм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.) Помещенията и обзавеждането на селскостопанската аптека се поддържат чисти.
(2) В случай на разливане или разпиляване на продукти се спазват препоръките, посочени на етикета. Когато няма специални инструкции за продукта, разлятото количество се посипва с достатъчно количество абсорбент, негорим материал и/или пясък, който внимателно се събира в специален, съответно обозначен, съд и се предава за обезвреждане и депониране на лица, получили съответния документ по реда на чл. 35 от Закона за управление на отпадъците. Замърсеното място и оборудването внимателно се почистват.

**Чл. 6**. (Изм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.) Продуктите, класифицирани в клас на опасност "запалими" по смисъла на Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 се съхраняват съгласно противопожарните изисквания.

**Чл. 7**. (Отм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.).

**Чл. 8**. (Изм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.) Забранява се пушенето и консумацията на храни и напитки в селскостопанската аптека.

**Чл. 9**. (1) В аптеката могат да работят само лица над 18-годишна възраст.
(2) Лицата, обслужващи селскостопанската аптека, преминават на инструктаж по реда на Наредба № РД-07-2 от 2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (ДВ, бр. 102 от 2009 г.).

**Чл. 10**. (Отм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.).

**Чл. 11**. (Изм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.) Лицето по чл. 91, ал. 1 от Закона за защита на растенията:
1. определя лицата със сертификат по чл. 83 от Закона за защита на растенията, отговорни за търговията в селскостопанската аптека;
2. осигурява всички необходими условия за изпълнение на задълженията на лицата по т. 1;
3. осигурява аптечка за оказване на първа помощ;
4. осигурява подходящо защитно работно облекло и лични предпазни средства (престилки, маски, очила, ръкавици, противогази, обувки и др.) в зависимост от оценката на риска;
5. осигурява съответните условия за достъп до помещенията, в които е открита селскостопанската аптека, в т.ч. и за хора с увреждания.

**Чл. 12**. (Отм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.).

# ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

**§ 1**. По смисъла на тази наредба:
1. "Продукти за растителна защита" са продукти по чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ, L 309/1 от 24 ноември 2009 г.).
2. "Обекти с обществено предназначение" са обектите по смисъла на § 1, т. 9 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето.
3. (Нова – ДВ, бр. 64 от 2023 г.) "Обекти за производство и търговия с храни" са обектите по смисъла на § 1, т. 10 от допълнителната разпоредба на Закона за храните.

# ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**§ 2**. Селскостопанските аптеки, разкрити до влизане в сила на наредбата, привеждат устройството си в съответствие с изискванията на чл. 4 в срок до една година от влизане в сила на наредбата, с изключение на изискванията по отношение на общата минимална площ, които се съобразяват при наличие на технически възможности.

**§ 3**. Контролът по прилагането на наредбата се възлага на регионалните здравни инспекции.

**§ 4**. Наредбата се издава на основание чл. 34, ал. 2 във връзка с § 1, т. 9, буква "у" от допълнителните разпоредби на Закона за здравето.

**Приложение**
към чл. 4
(Изм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.)

## Здравни изисквания към помещенията и обзавеждането на селскостопанската аптека

1. Селскостопанската аптека се състои от приемно помещение, складово помещение, санитарен възел с изолационно преддверие и мивка, които са с обща минимална площ 20 кв. м.
2. (Изм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.) Приемното и складовото помещение са с отделни входове.
3. Помещенията трябва да са с удобна връзка помежду си.
4. Приемното помещение:
4.1. е с площ не по-малка от 10 кв. м и се състои от търговска част и работно място, което е функционално отделено от търговската част;
4.2. подовите настилки в приемното помещение трябва да са топли в частта на работното място и водонепропускливи в търговската част, леснопочистващи се, непроницаеми за течности, химически устойчиви и гладки, но без да създават опасност от плъзгане;
4.3. (отм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.).
5. Складовото помещение за съхранение на продуктите за растителна защита в селскостопанските аптеки е отделено от приемното помещение в самостоятелно помещение и е с вместимост до 5 т, минимална площ 5 кв. м и минимална височина 2,2 м и има:
5.1. контролиран и ограничен достъп;
5.2. защита от неоторизиран достъп на лица;
5.3. подови настилки, непропускливи за течности, химически устойчиви и с гладко покритие, което позволява лесно почистване и дезинфекция;
5.4. стени, тавани и врати, изградени от негорими материали;
5.5. осигурена естествена вентилация; в помещения, в които не може да се осигури естествена вентилация, се осигурява изкуствена.
6. Строителните материали да бъдат устойчиви на огън и химически агенти и водонепроницаеми.
7. Външните и вътрешните стени трябва да осигуряват поне 30 минути устойчивост при пожар и да са непропускливи за течности. Вътрешните стени в приемното и в складовото помещение да бъдат боядисани с латексова боя, устойчива на влажно почистване и дезинфекция, като не се допускат релефни мазилки.
8. В санитарния възел и в изолационното преддверие към него на стените на височина 2 м и на пода трябва да се полага водоустойчиво покритие, позволяващо ефективно влажно почистване и дезинфекция.
9. Не се допуска в складовото помещение и в приемното помещение поставянето на подов сифон, свързан с канализационната мрежа за битови отпадъчни води.
10. В селскостопанските аптеки не се допуска поставянето на химически тоалетни. В населени места без изградена канализационна система по смисъла на Наредба № РД-02-20-8 от 2013 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на канализационни системи (ДВ, бр. 49 от 2013 г.) се допуска санитарният възел да е извън помещенията на аптеката.
11. Осветлението в селскостопанските аптеки трябва да отговаря на изискванията на БДС EN 12464-1 "Светлина и осветление. Осветление на работни места. Част 1: Работни места на закрито".

12. В селскостопанските аптеки се осигуряват необходимите мерки за сигурност срещу незаконно проникване на външни лица съгласно указанията на органите на Министерството на вътрешните работи.
13. Отоплителните, вентилационните и климатичните инсталации се проектират и изграждат в съответствие с изискванията на Наредба № 15 от 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и експлоатация на обектите и съоръженията за производство, пренос и разпределение на топлинна енергия (ДВ, бр. 68 от 2005 г.).
14. Водопроводните и канализационните инсталации на селскостопанските аптеки се проектират и изграждат съгласно Наредба № 4 от 2005 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на сградни водопроводни и канализационни инсталации (ДВ, бр. 53 от 2005 г.).
15. Селскостопанските аптеки се захранват с необходимото количество топла и студена вода, отговаряща на изискванията на Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ, бр. 30 от 2001 г.).
16. Параметрите на микроклимата в селскостопанските аптеки трябва да отговарят на изискванията на Наредба № РД-07-3 от 2014 г. за минималните изисквания за микроклимата на работните места (ДВ, бр. 63 от 2014 г.).
17. Работните мебели трябва да са в съответствие с хигиенните и ергономичните изисквания, с гладки повърхности и с възможност за ефективно почистване, измиване и обезвреждане при замърсяване.
18. Продуктите се съхраняват в складовото помещение върху палети, рафтове или стелажи, които ги изолират от подовата настилка, и се подреждат по групи в зависимост от класа и категорията на опасност съобразно указанията на производителя за съхранението им с оглед да се избегне неблагоприятно взаимно повлияване и запалване.
19. (Изм. – ДВ, бр. 64 от 2023 г.) Търговската част на приемното помещение се оборудва с подходяща мебел, като опаковките с продукти за растителна защита се излагат по начин, недостъпен за посетителите.
20. За работно облекло, лични вещи и дрехи на персонала се осигуряват индивидуални гардероби/шкафчета.